

ALLMÄNHETEN OM KÄRNKRAFT 2024

Kontakt: Mattias Lantz

Kontakt på Novus: Viktor Wemminger

Datum: 8 november 2024

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

BAKGRUND

Undersökningen har genomförts av Novus på uppdrag av Analysgruppen. Analysgruppen, som är ett fristående nätverk finansierat av kärnkraftverken, har under lång tid följt den svenska opinionen angående kärnkraft.

Syftet med undersökningen är att kartlägga vad den svenska allmänheten tycker att Sverige borde göra med sin kärnkraft.

RESULTAT

Resultaten levereras i en diagramrapport. Markerade signifikanta skillnader i rapporten (kön, ålder, utbildning och region) är i jämförelse mot totalen. *En signifikant skillnad innebär att ett värde i en undergrupp, t.ex. kön, avviker från totalvärdet i så stor utsträckning att det inte kan ses som slumpmässigt.*

Resultatet är efterstratifierat, dvs. i efterhand viktat mot kända populationstal i syfte att korrigera eventuella skevheter i stickprovet jämfört med målpopulationen.

GENOMFÖRANDE

Antal genomförda intervjuer: 1077 st

Fältperiod: 1 - 6 november 2024

Undersökningen är genomförd via webbintervjuer i Novus slumpmässigt rekryterade Sverigepanel, vilket garanterar representativa resultat. Detta innebär att resultaten är generaliserbara till den aktuella målpopulationen.

Inför årets undersökning har målgruppen breddats från 18-79 år till att nu omfatta personer 18-84 år. På det totala resultatet blir skillnaderna små, men i jämförelsen mellan årens äldsta målgrupper finns en viss påverkan.

MÅLGRUPP

Svenska allmänheten

**Ålder:
18-84 år**

FELMARGINAL

Felmarginalen är ett mått på osäkerheten i en skattning av en parameter. Felmarginalens storlek beror på andelen som svarar samt antalet intervjuer som har genomförts.

Vid 1 000 intervjuer:

Vid utfall 20/80: +/- 2,5%

Vid utfall 50/50: +/- 3,1%

SIGNIFIKANTA SKILLNADER

Signifikanta förändringar från föregående mätning (november 2023) markeras med grön respektive röd pil.

FRÅGOR SOM STÄLLS I UNDERSÖKNINGEN

Vilken är din personliga åsikt om den framtida användningen av kärnkraft som energikälla i Sverige? Ska vi...

- Avveckla kärnkraften genom politiska beslut
- Fortsätta använda de kärnkraftverk som idag finns, men inte bygga några nya reaktorer
- Fortsätta använda kärnkraften och vid behov bygga nya reaktorer
- Tveksam/Vet ej

Är du för eller emot att man vid behov river gamla reaktorer och ersätter dem med nya som byggs på samma plats som de gamla?

Om du tänker på de kärnkraftverk som idag är i drift i, hur säkra tror du då att de är när det gäller risken för olyckstillbud? Svara med hjälp av en skala från 1 till 10 där 1 betyder mycket osäkra och 10 betyder mycket säkra.

- Sverige
- Ryssland
- Övriga Europa och USA
- Sydostasien och världen i övrigt

Händer det att du blir orolig när du tänker på kärnkraften?

- Hur djupt känner du denna oro?
- Vad är det som gör att du blir orolig när du tänker på kärnkraft? *ÖPPEN FRÅGA SOM KODATS*

KORT SAMMANFATTNING 1/2

Totalen

- Drygt hälften (55%) vill fortsätta använda kärnkraften och vid behov bygga nya reaktorer.
- Drygt hälften (53%) är för att man vid behov river gamla reaktorer och ersätter dem med nya som byggs på samma plats.

Skillnader mellan män och kvinnor

- Stor skillnad mellan kön – Män tycker i högre utsträckning (73%) att man ska fortsätta använda kärnkraften och vid behov bygga nya reaktorer än kvinnor (37%).
- Efter två år av drygt 40 procent bland kvinnorna som vill fortsätta använda kärnkraft och vid behov bygga nya – minskar denna andel 2024 (37%).

Ålder

- Likt förra mätningen vill knappt hälften (49%) av de yngre, 18-29 år, fortsätta använda kärnkraft och vid behov bygga nya reaktorer – Däremot kan det vara en början till en nedåtgående trend att allt färre bland de yngre är positiva till nybyggnation.
- Ungefär lika stor andel 30-44 åringar (49%) vill fortsätta använda kärnkraft och bygga nya reaktorer jämfört med förra mätningen.
- Personer i åldern 45-59 år vill oftare än de under 45 år fortsätta använda kärnkraften och vid behov bygga nya reaktorer (61%) – en ökning med tre procent.
- Fortsatt sex av tio (60%) personer 60+ vill fortsätta använda kärnkraften och bygga nya reaktorer vid behov.

KORT SAMMANFATTNING 2/2

Länder & olyckstillbud

- Hälften (49%) anser att Sverige är säkrast när det gäller risken för olyckstillbud vid kärnkraftverk jämfört med övriga länder och regioner.
- Tre av fyra (76%) anser att kärnkraftverken som är i drift i Sverige idag överlag är säkra, dessa svarar 7-10 på en svarsskala från 1-10.
- Tre av tio (29%) tror att kärnkraften i Ryssland är mycket osäkra (svarsalternativ 1-2) när det gäller risken för olyckstillbud.
- Drygt hälften (54%) uppger att de kärnkraftverk som idag är i drift i övriga Europa och USA anses överlag säkra (svarsalternativ 7-10) .
- Drygt en tredjedel (35%) uppger att de kärnkraftverk som idag är i drift i Sydostasien och övriga världen anses osäkra (svarsalternativ 1-4).

Oro över kärnkraft

- Drygt en tredjedel (35%) blir oroliga i någon grad när de tänker på kärnkraften – Fyra av tio (40%) blir aldrig/nästan aldrig oroliga.
- Sex av tio (61%) av de oroliga känner inte särskilt djup oro när de tänker på kärnkraft.
- Över hälften (52%) av de som är oroliga oroar sig för risken av olycka/konsekvenserna av en olycka.

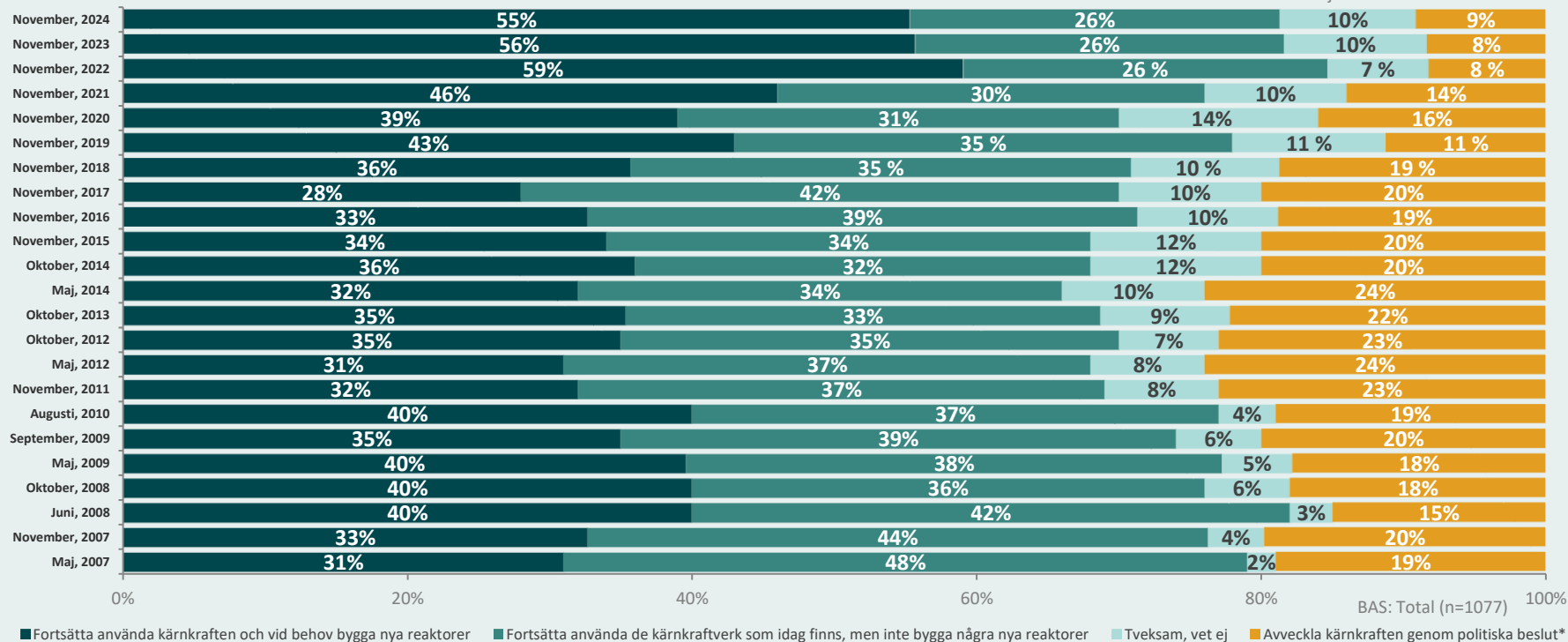
RESULTAT

Drygt hälften vill fortsätta använda kärnkraften och vid behov bygga nya reaktorer

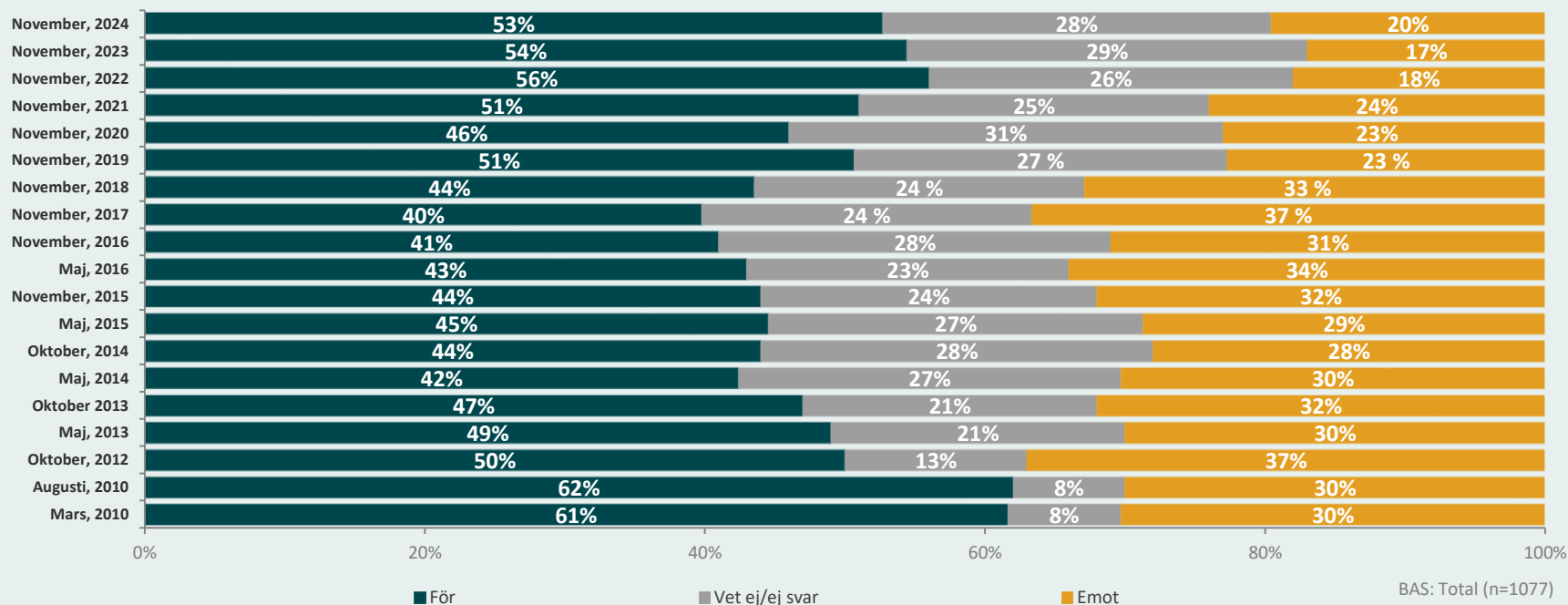
FRÅGA: Vilken är din personliga åsikt om den framtida användningen av kärnkraft som energikälla i Sverige? Ska vi..

*Före maj 2016 "Fortsätta avveckla..."

Drygt hälften är för att man vid behov river gamla reaktorer och ersätter dem med nya som byggs på samma plats

FRÅGA: Är du för eller emot att man vid behov river gamla reaktorer och ersätter dem med nya som byggs på samma plats som de gamla?

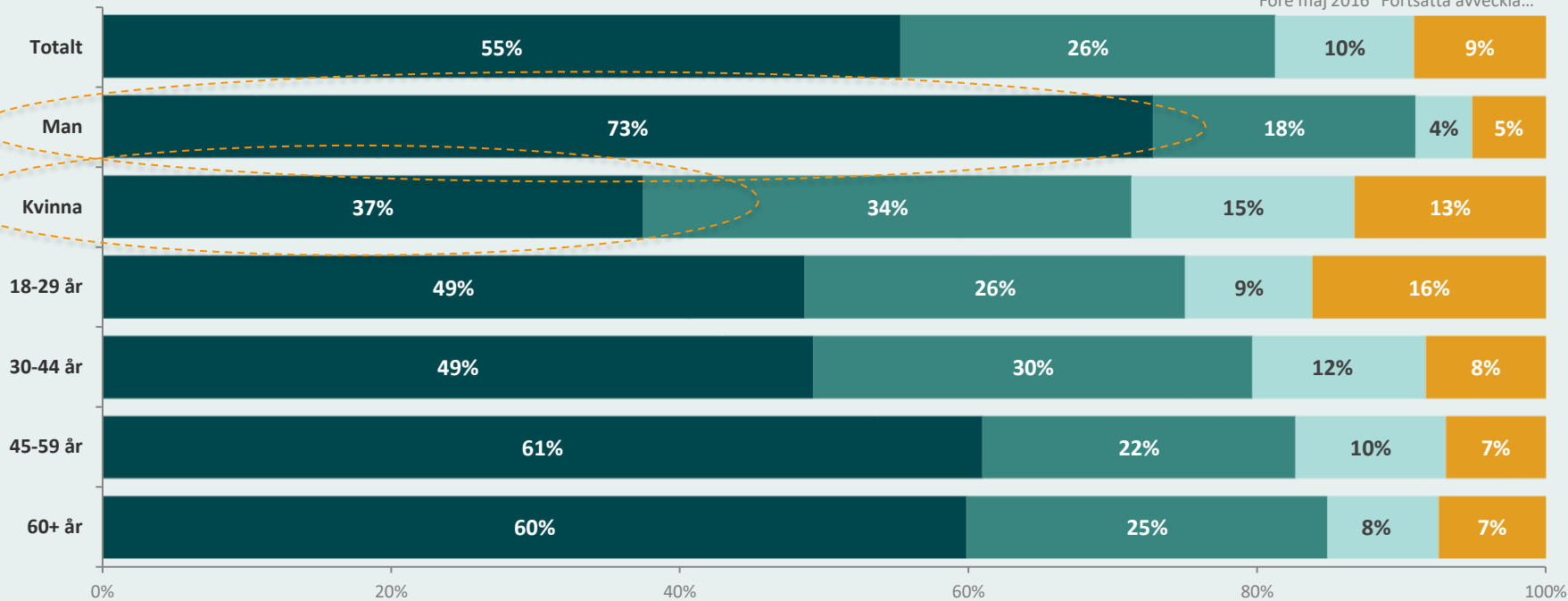

RESULTAT – UNDERGRUPPER

Stor skillnad mellan kön – Män tycker i högre utsträckning att man ska fortsätta använda kärnkraften och vid behov bygga nya reaktorer än kvinnor

FRÅGA: Vilken är din personliga åsikt om den framtida användningen av kärnkraft som energikälla i Sverige? Ska vi..

*Före maj 2016 "Fortsätta avveckla..."

BAS: Total (n=1077)

■ Fortsätta använda kärnkraften och vid behov bygga nya reaktorer

■ Fortsätta använda de kärnkraftverk som idag finns, men inte bygga några nya reaktorer

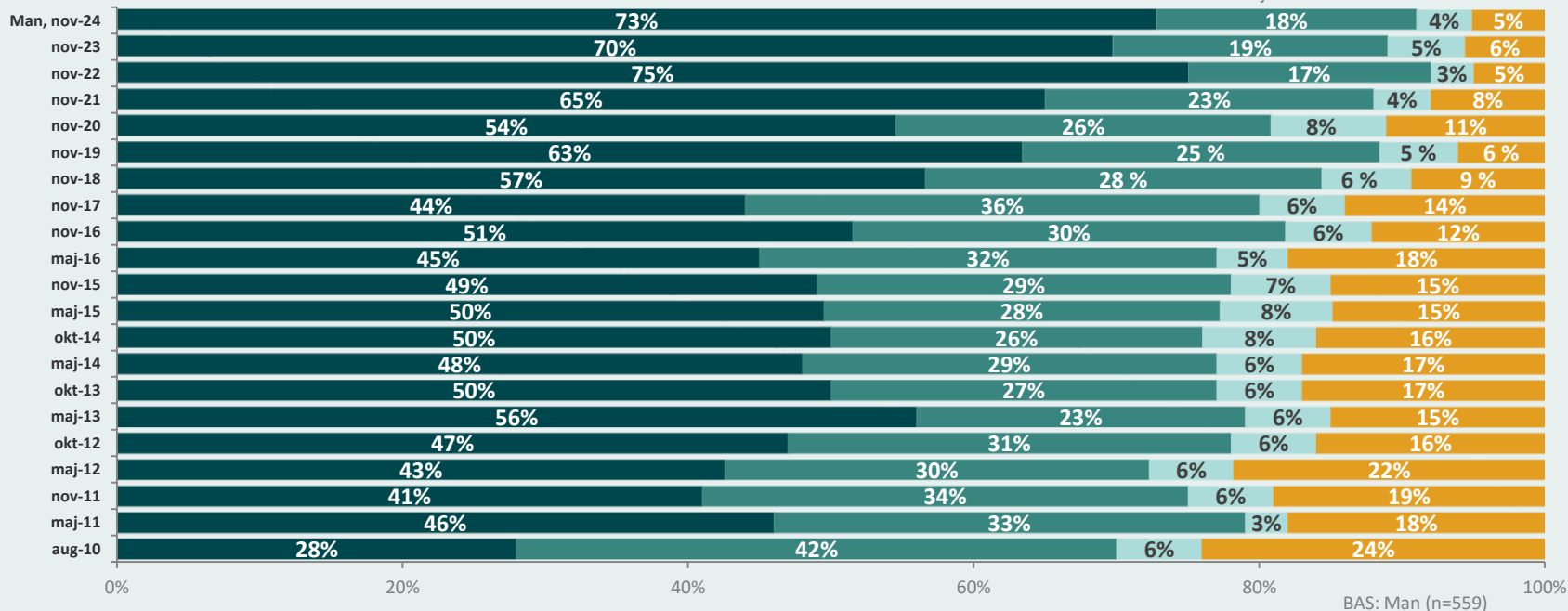
■ Tveksam, vet ej

■ Avveckla kärnkraften genom politiska beslut*

Män är fortsatt positiva till kärnkraft – Nära tre av fyra vill fortsätta använda kärnkraften och vid behov bygga nya reaktorer

FRÅGA: Vilken är din personliga åsikt om den framtida användningen av kärnkraft som energikälla i Sverige? Ska vi..

*Före maj 2016 "Fortsätta avveckla..."

■ Fortsätta använda kärnkraften och vid behov bygga nya reaktorer

■ Fortsätta använda de kärnkraftverk som idag finns, men inte bygga några nya reaktorer

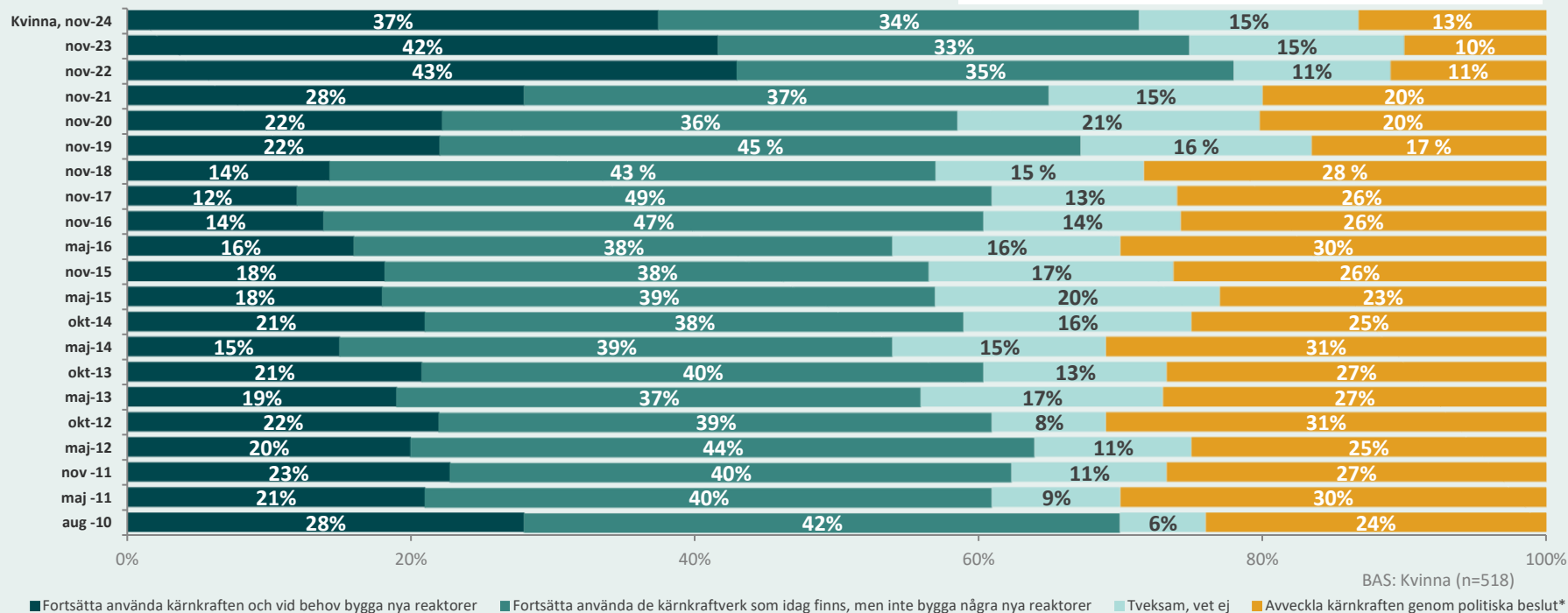
■ Tveksam, vet ej

■ Avveckla kärnkraften genom politiska beslut*

Efter två år av drygt 40 procent kvinnor som vill fortsätta använda kärnkraft och vid behov bygga nya – minskar denna andel 2024

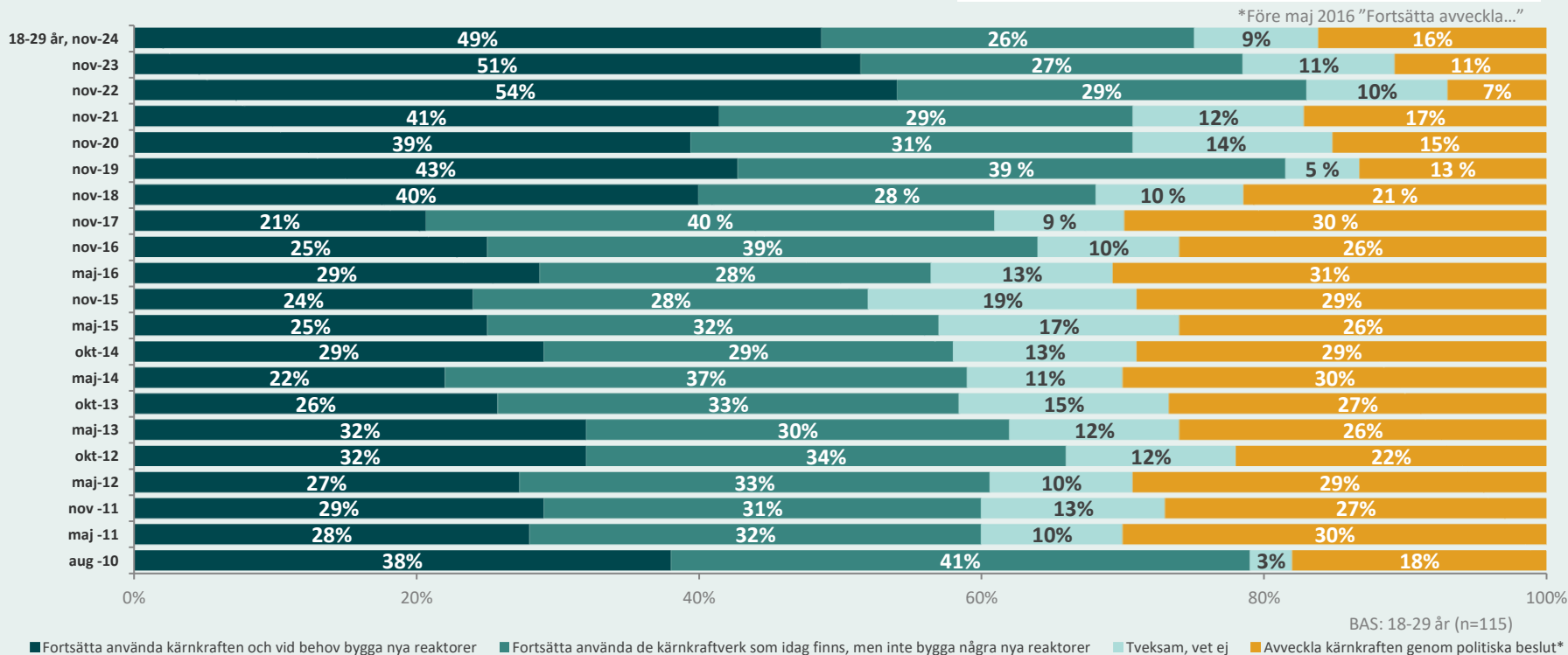
*Före maj 2016 "Fortsätta avveckla..."

FRÅGA: Vilken är din personliga åsikt om den framtida användningen av kärnkraft som energikälla i Sverige? Ska vi..

Likt förra mätningen vill ungefär hälften fortsätta använda kärnkraft och vid behov bygga nya reaktorer – Däremot börjar vi se en nedåtgående trend

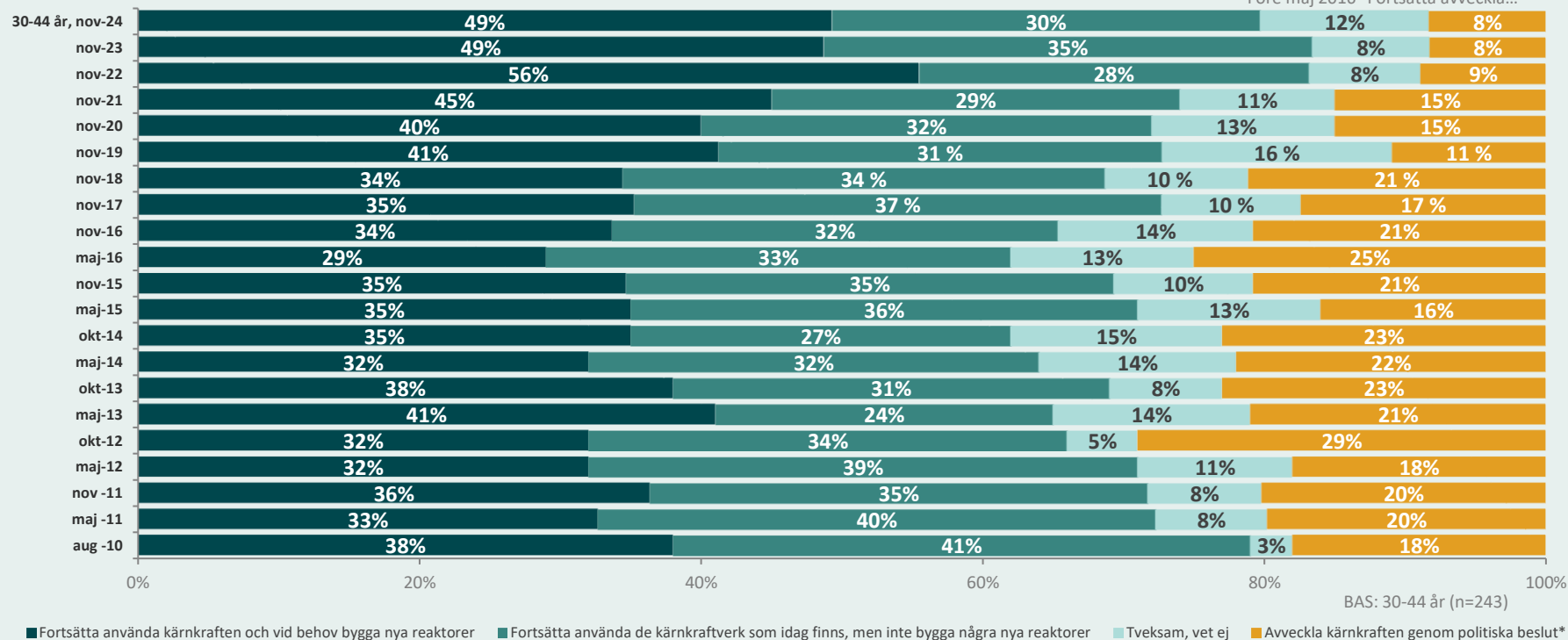
FRÅGA: Vilken är din personliga åsikt om den framtida användningen av kärnkraft som energikälla i Sverige? Ska vi..

Lika stor andel 30-44 åringar vill fortsätta använda kärnkraft och bygga nya reaktorer jämfört med förra mätningen

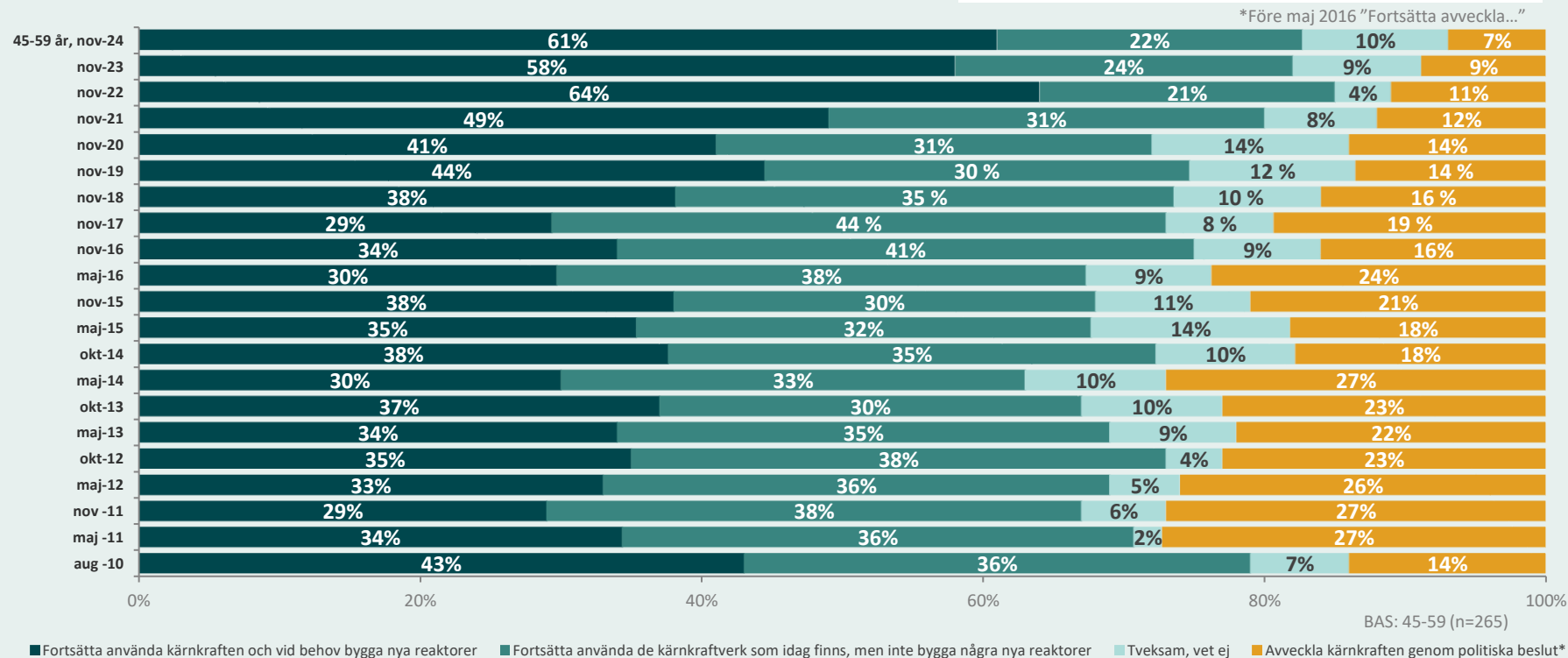
FRÅGA: Vilken är din personliga åsikt om den framtida användningen av kärnkraft som energikälla i Sverige? Ska vi..

*Före maj 2016 "Fortsätta avveckla..."

Sex av tio personer i åldern 45-59 år vill fortsätta använda kärnkraften och vid behov bygga nya reaktorer

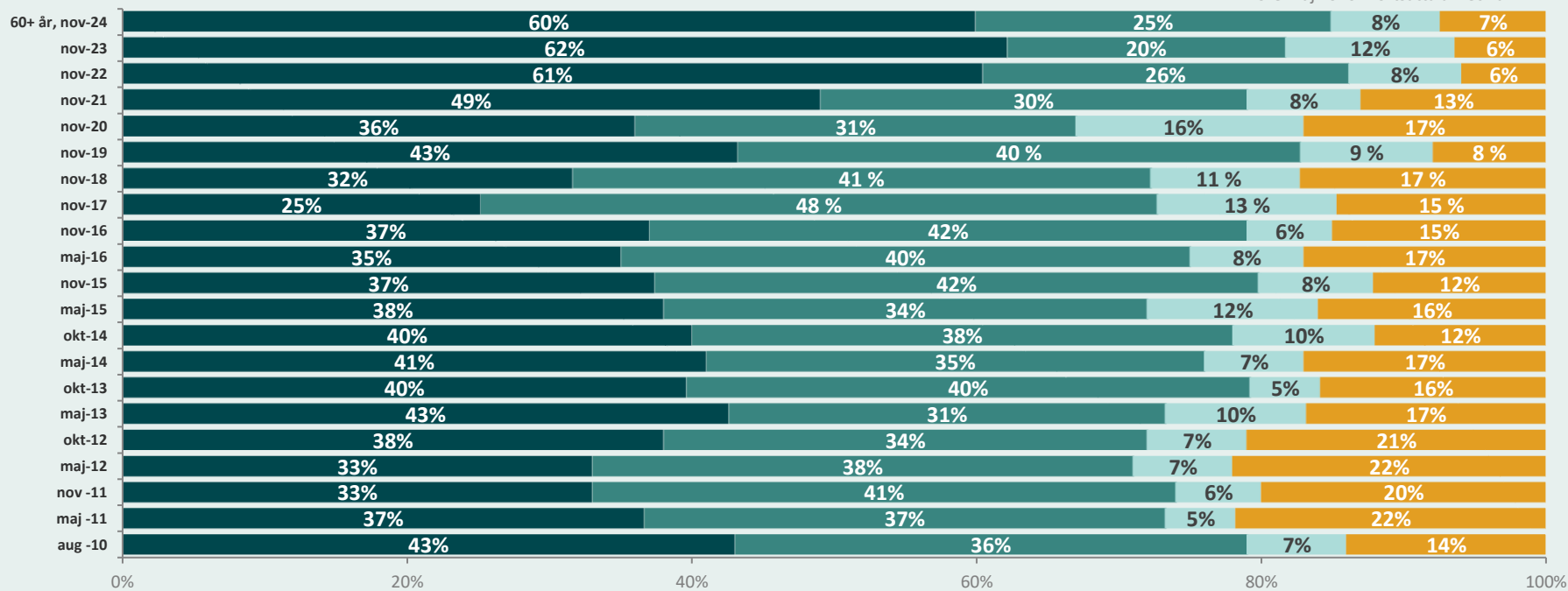
FRÅGA: Vilken är din personliga åsikt om den framtida användningen av kärnkraft som energikälla i Sverige? Ska vi..

Fortsatt sex av tio personer 60+ vill fortsätta använda kärnkraften och bygga nya reaktorer vid behov

FRÅGA: Vilken är din personliga åsikt om den framtida användningen av kärnkraft som energikälla i Sverige? Ska vi..

*Före maj 2016 "Fortsätta avveckla..."

BAS: 60+ år (n=454)

■ Fortsätta använda kärnkraften och vid behov bygga nya reaktorer

■ Fortsätta använda de kärnkraftverk som idag finns, men inte bygga några nya reaktorer

■ Tveksam, vet ej

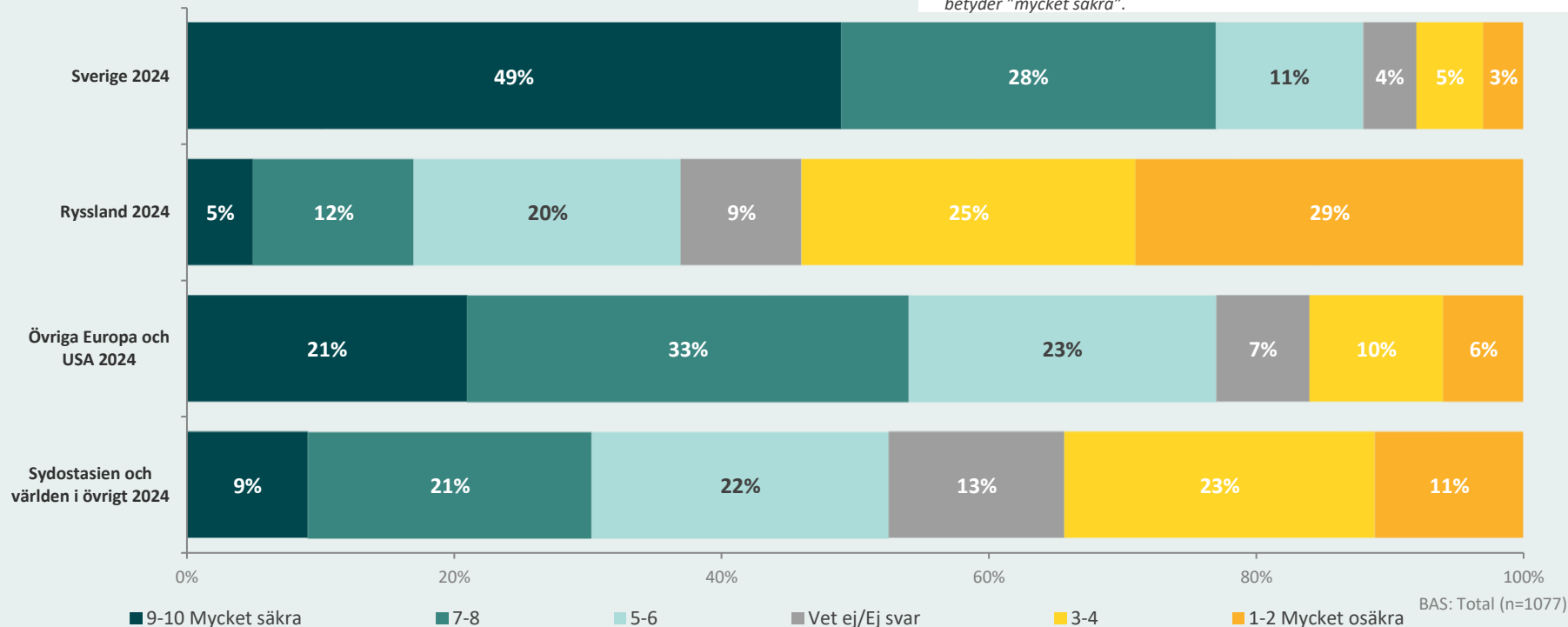
■ Avveckla kärnkraften genom politiska beslut*

SÄKERHET

Hälften anser att Sverige är säkrast när det gäller risken för olyckstillbud vid kärnkraftverk jämfört med övriga länder och regioner

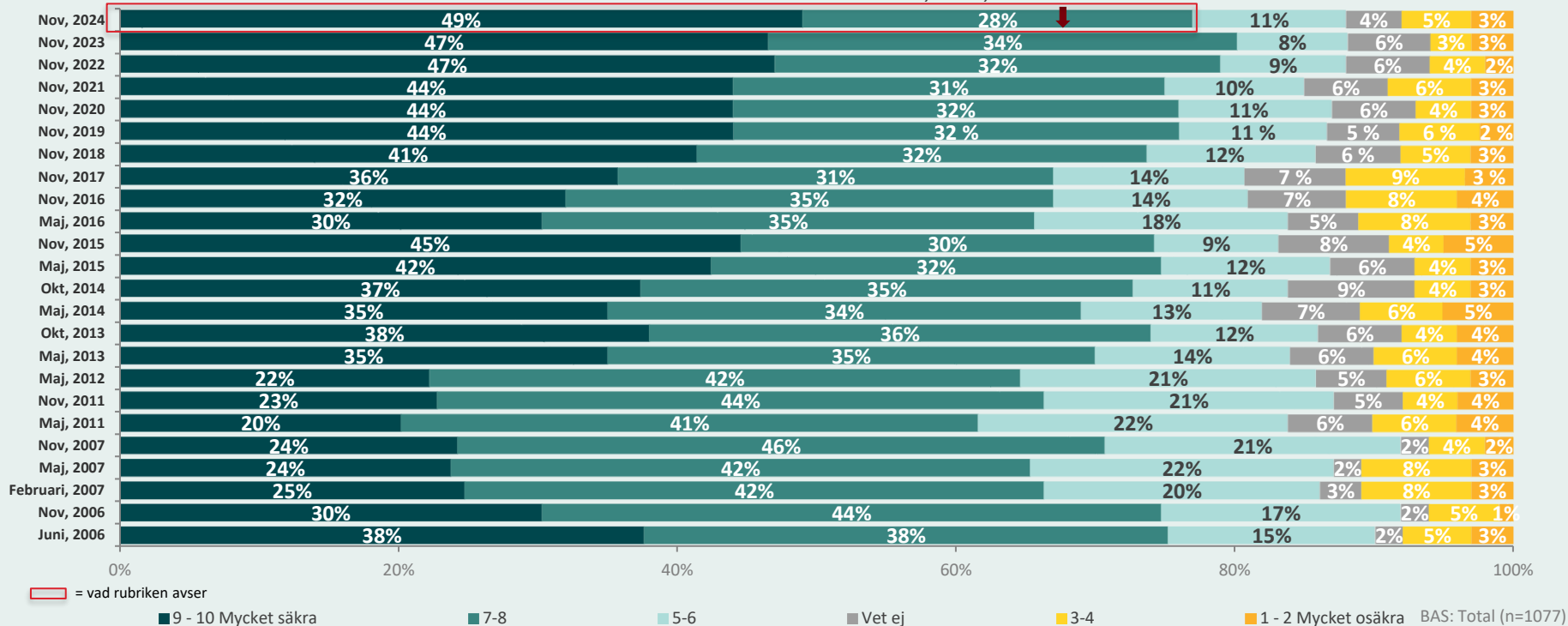
FRÅGA: Om du tänker på de kärnkraftverk som idag är i drift i..., hur säkra tror du då att de är när det gäller risken för olyckstillbud?
Svara med hjälp av en skala från 1 till 10 där 1 betyder "mycket osäkra" och 10 betyder "mycket säkra".

Drygt tre av fyra anser att kärnkraftverken som är i drift i Sverige idag överlag är säkra, 7-10.

FRÅGA: Om du tänker på de kärnkraftverk som idag är i drift i..., hur säkra tror du då att de är när det gäller risken för olyckstillbud?

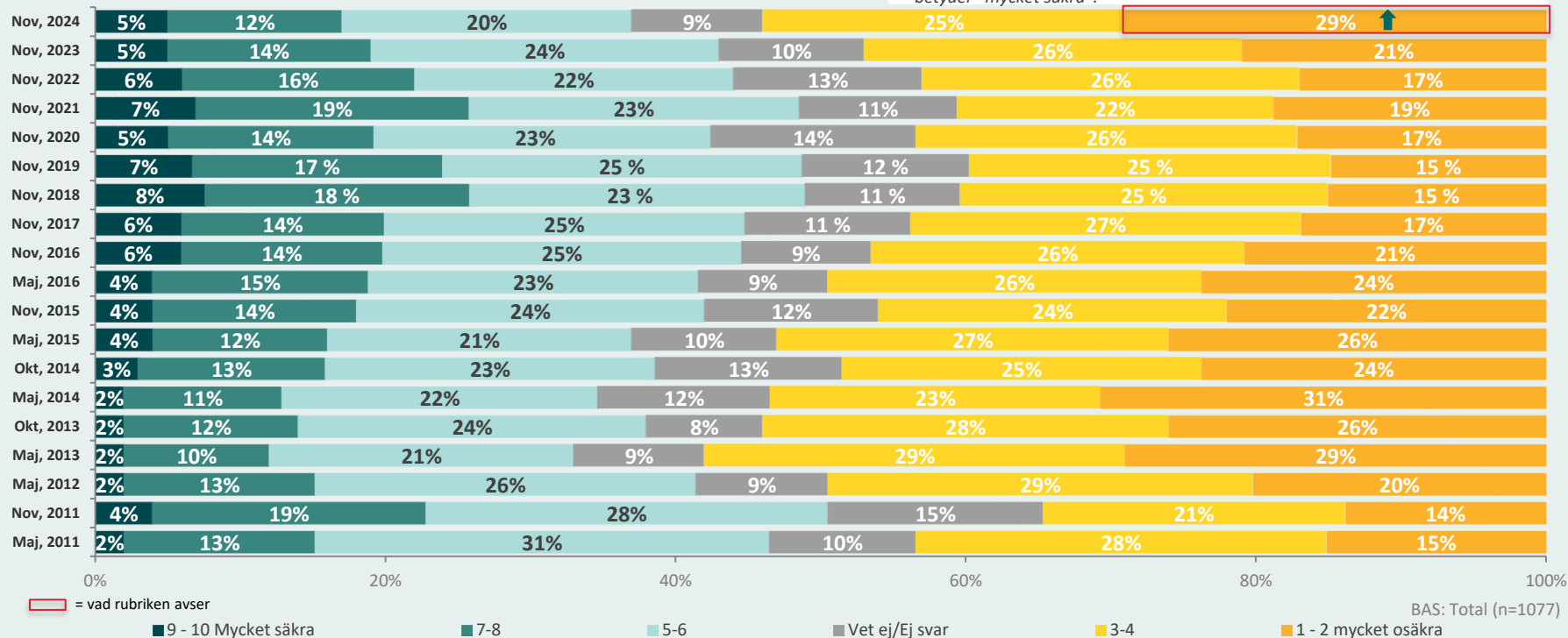
Svara med hjälp av en skala från 1 till 10 där 1 betyder "mycket osäkra" och 10 betyder "mycket säkra".

Tre av tio tror att kärnkraftverken i Ryssland är mycket osäkra när det gäller risken för olyckstillbud

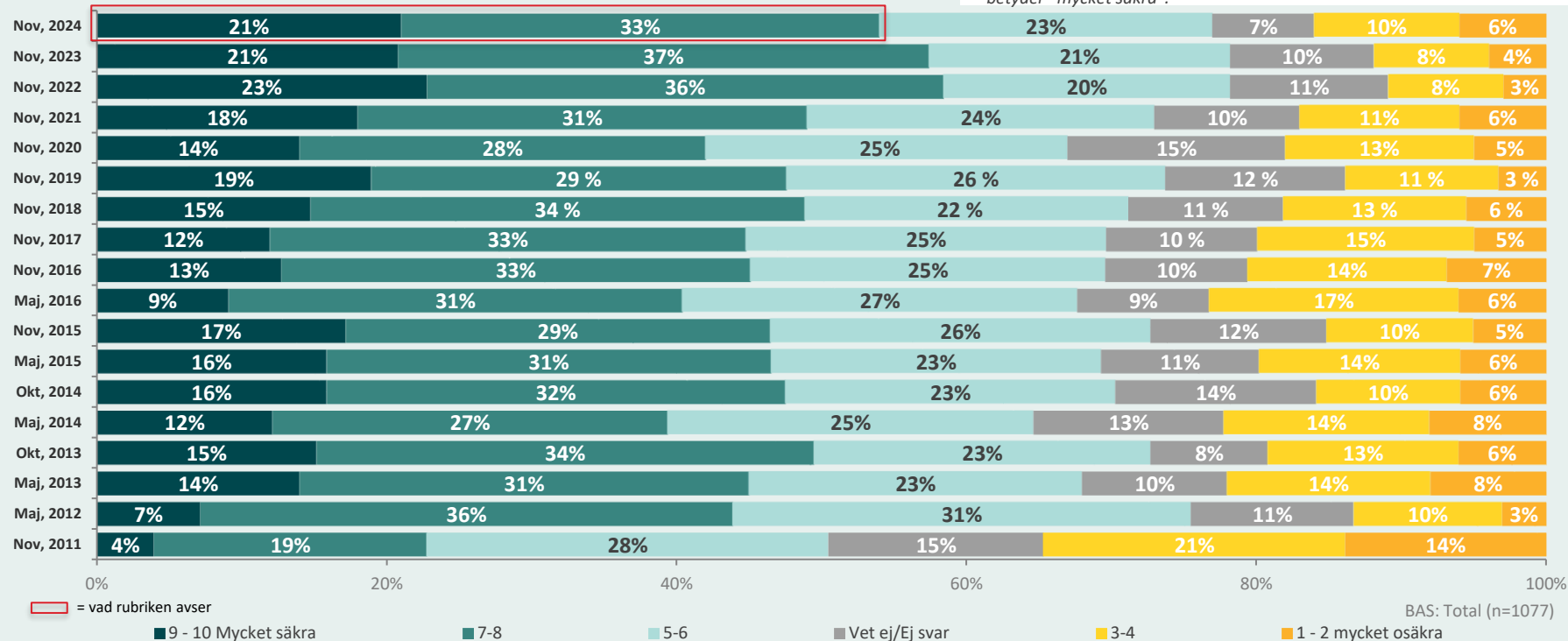
FRÅGA: Om du tänker på de kärnkraftverk som idag är i drift i..., hur säkra tror du då att de är när det gäller risken för olyckstillbud?

Svara med hjälp av en skala från 1 till 10 där 1 betyder "mycket osäkra" och 10 betyder "mycket säkra".

Drygt hälften uppger att de kärnkraftverk som idag är i drift i övriga Europa och USA anses överlag säkra

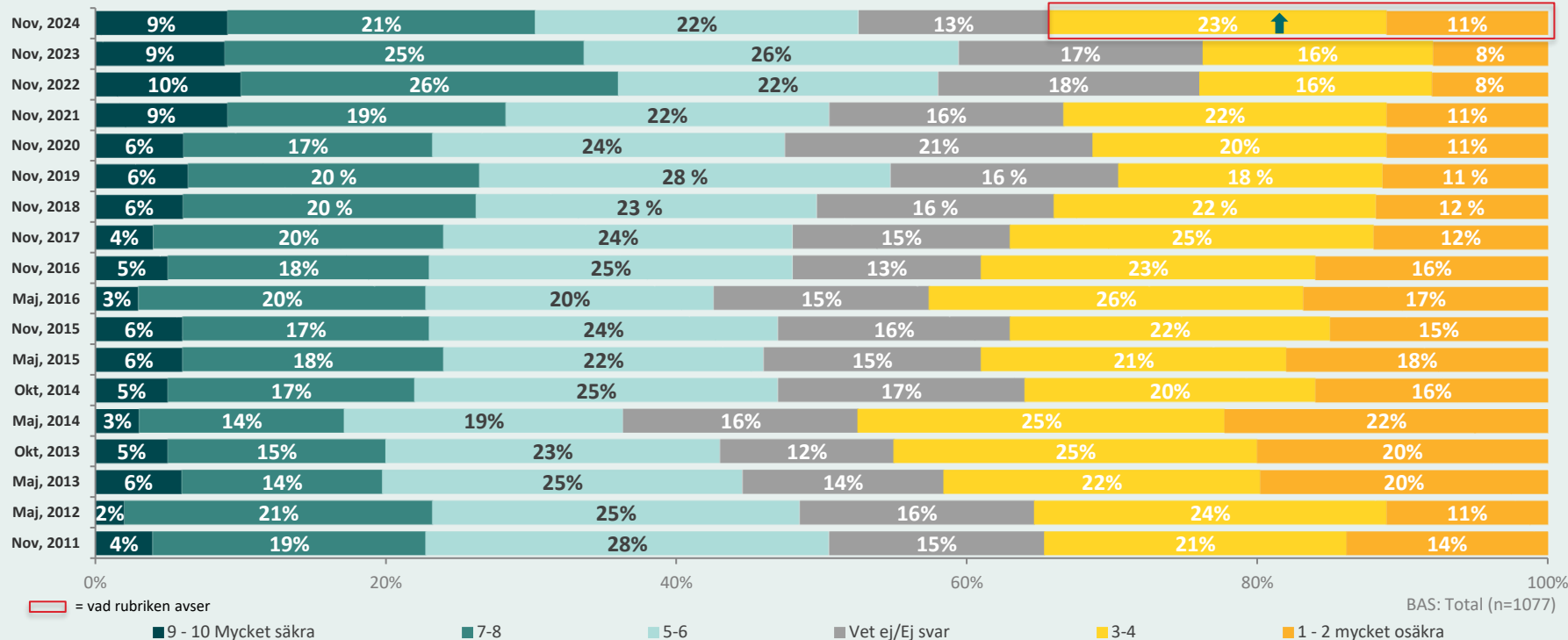
FRÅGA: Om du tänker på de kärnkraftverk som idag är i drift i..., hur säkra tror du då att de är när det gäller risken för olyckstillbud?
Svara med hjälp av en skala från 1 till 10 där 1 betyder "mycket osäkra" och 10 betyder "mycket säkra".

En tredjedel uppger att de kärnkraftverk som idag är i drift i Sydostasien och övriga världen anses osäkra

FRÅGA: Om du tänker på de kärnkraftverk som idag är i drift i..., hur säkra tror du då att de är när det gäller risken för olyckstillbud?

Svara med hjälp av en skala från 1 till 10 där 1 betyder "mycket osäkra" och 10 betyder "mycket säkra".

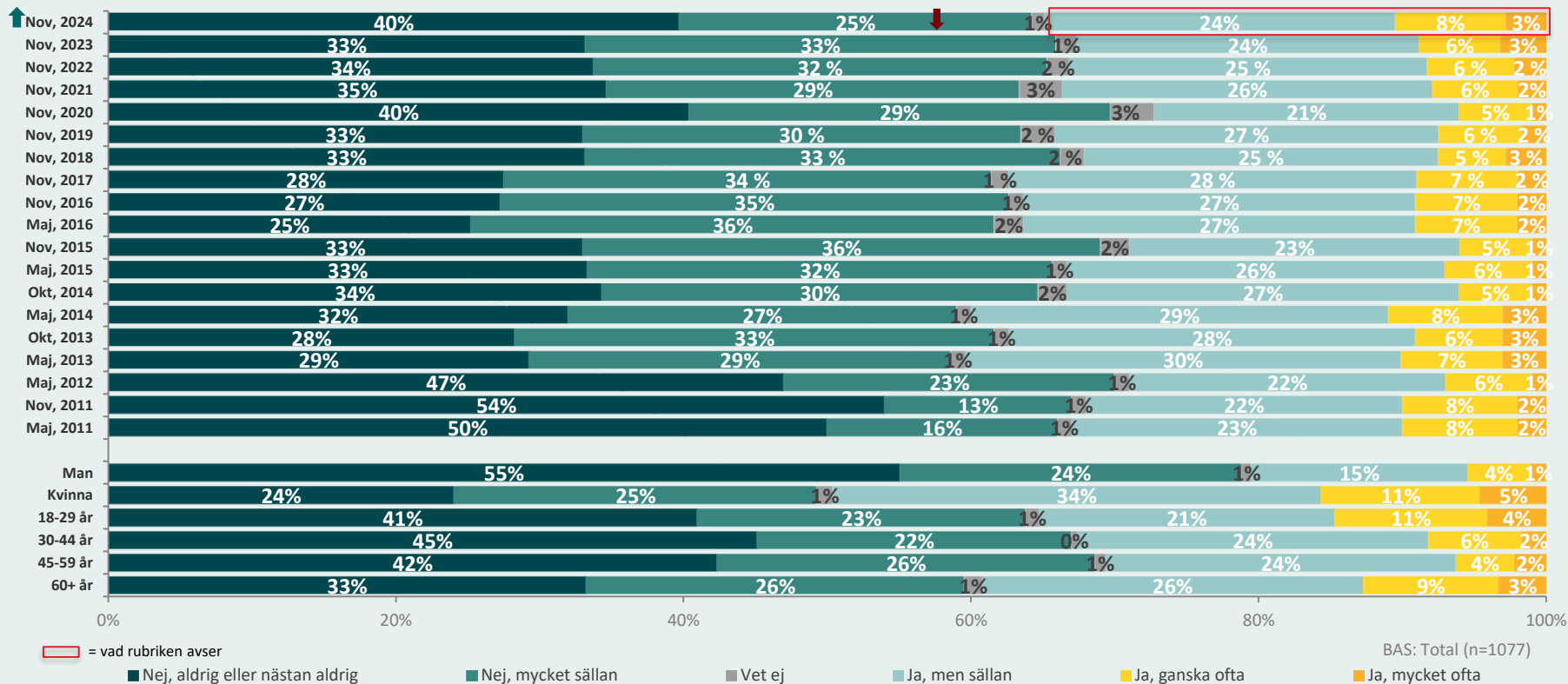
ORO FÖR KÄRNMRAFT

Drygt en tredjedel blir oroliga i någon grad när de tänker på kärnkraften

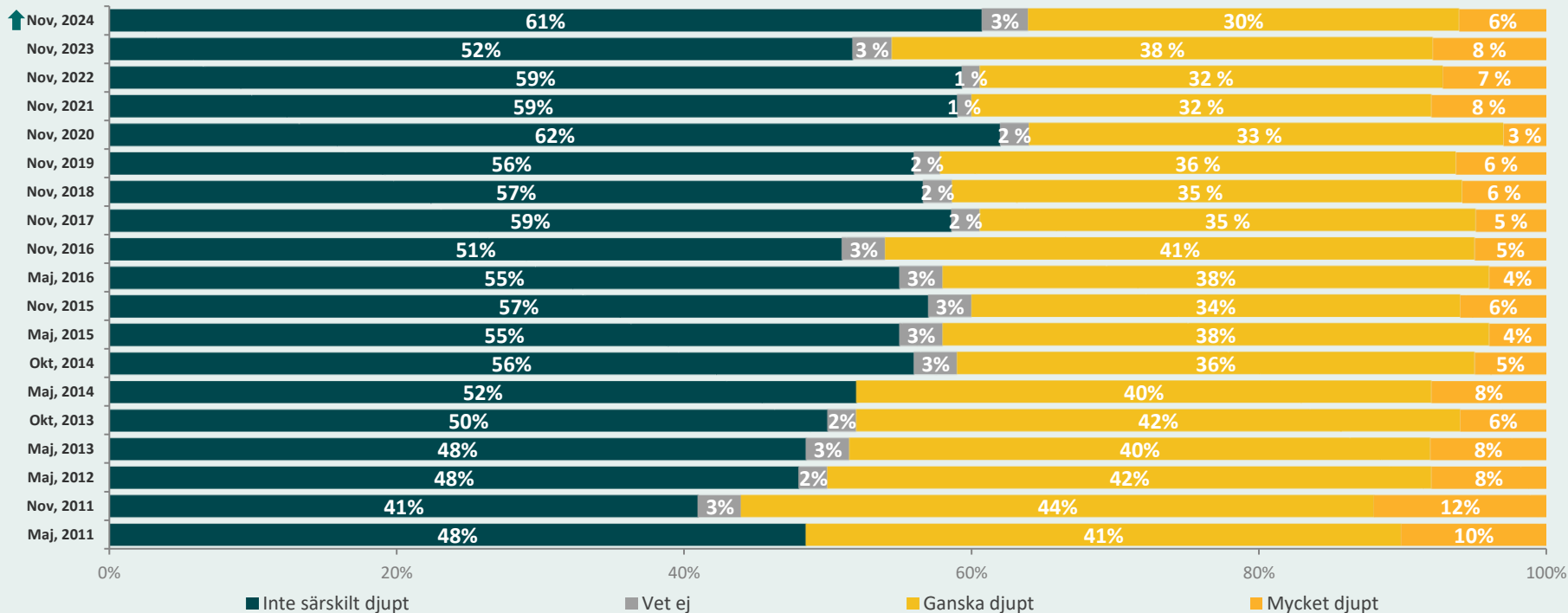
– Fyra av tio blir aldrig/nästan aldrig oroliga

FRÅGA: Händer det att du blir orolig när du tänker på kärnkraften?

Sex av tio av de oroliga känner inte särskilt djup oro när de tänker på kärnkraft

FRÅGA: Hur djupt känner du denna oro?

BAS: Oroliga när de tänker på kärnkraft (n=416)

Risken för olycka/ konsekvenserna av

en olycka

52% (2024)

50% (2023)

50% (2022)

45% (2021)

54% (2020)

Avfallshantering/slutförvaring

27% (2024)

24% (2023)

25% (2022)

38% (2021)

26% (2020)

Risken för terrordåd/sabotage/krig

22% (2024)

22% (2023)

19% (2022)

4% (2021)

7% (2020)

Strålning/utsläpp/

radioaktivt

17% (2024)

12% (2023)

13% (2022)

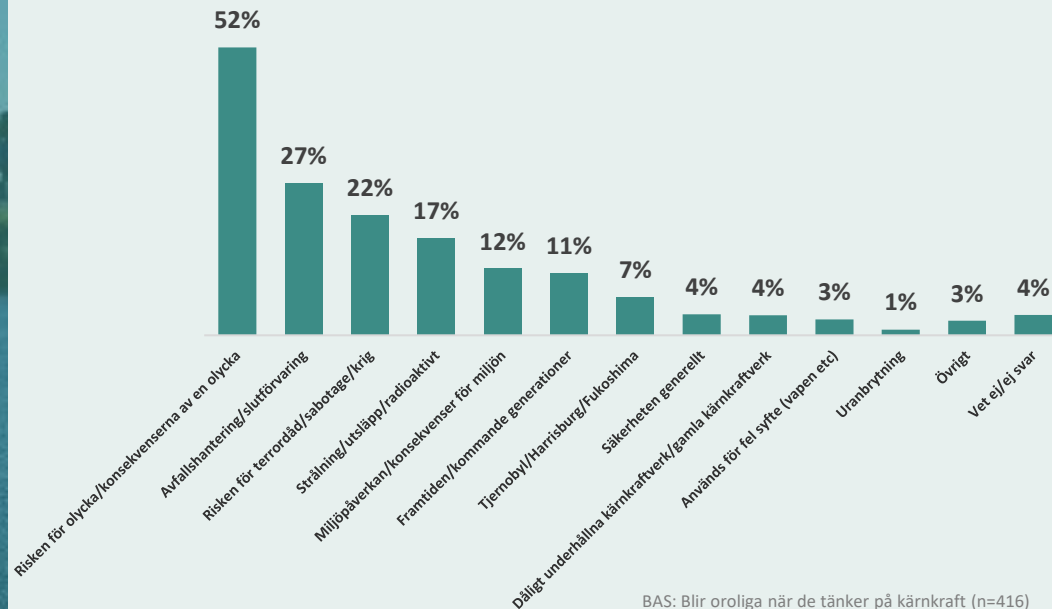
9% (2021)

17% (2020)

Blir oroliga när de tänker på kärnkraft

Över hälften av de som är oroliga oroar sig för risken av olycka/konsekvenserna av en olycka

FRÅGA: Vad är det som gör att du bli orolig när du tänker på kärnkraft? *Öppen fråga som kodats*

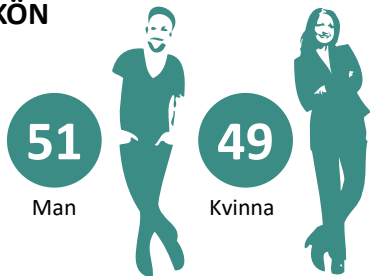
BAS: Blir oroliga när de tänker på kärnkraft (n=416)

BAKGRUND

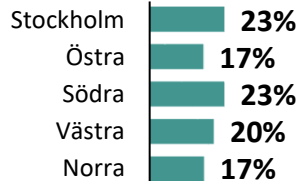

BAKGRUND

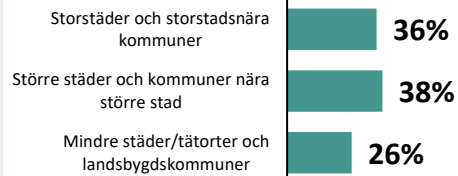
KÖN

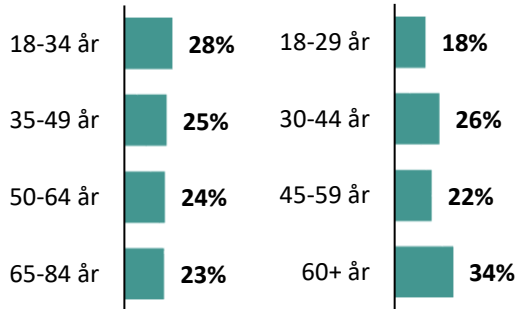
REGION

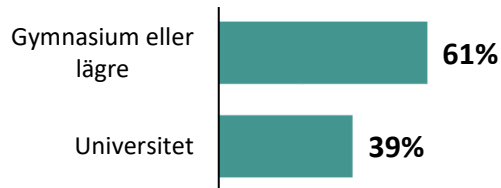
ORT

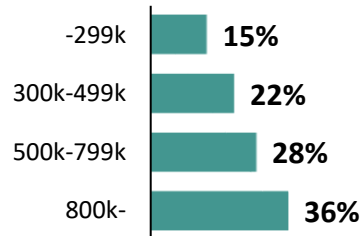
ÅLDER

UTBILDNING

HUSHÅLLSINKOMST

BAS: Total (n=1077)

KONTAKT NOVUS

VI PÅ NOVUS ÄLSKAR FRÅGOR

Kontakter på Novus

Business Advisor

Viktor Wemminger

Mobil: +46 73 940 39 18

E-post: viktor.wemminger@novus.se

Researcher

Elias Kolthoff

Mobil: +46 76 496 21 57

E-post: elias.kolthoff@novus.se

TILLFÖRLITLIGA UNDERSÖKNINGAR KRÄVER TILLFÖRLITLIGA METODER

Vi använder oss endast av vetenskapligt beprövade metoder för våra undersökningar. Något annat skulle vara slöseri med allas vår tid.

TACK FÖR OSS!

novus

OM NOVUS UNDERSÖKNINGAR

PUBLICERINGSREGLER

Novus varumärke är en garant för att en undersökning har gått rätt till och att slutsatserna kring densamma är korrekta utifrån målet med undersökningen.

Enligt internationella branschregler (ESOMAR) är Novus som undersökningsföretag ansvariga för att våra undersökningar tolkas rätt vid första publicering.

ESOMAR²⁴
Corporate

För att säkerställa att våra undersökningar presenteras på ett korrekt sätt ber vi alltid att få se den text som skrivs med syfte att publiceras där Novus undersökningar omnämns.

Novus förbehåller sig rätten att korrigera felaktiga siffror och tolkningar som har publicerats.

Novus är via moderbolaget
Gallup Nordic Sveriges
representant för Gallup
International.

Sveavägen 59, 113 59 Stockholm

Tel +46 (0)8 128 196 00

Mail: info@novus.se

BEGREPPSFÖRKLARING

I Novus rapporter redovisar vi ofta skillnader mellan olika värden, något vi kallar för statistiskt säkerställda skillnader, statistiska signifikanser eller att något "inte är inom felmarginalen".

Konfidensgrad

Novus standard är 95% konfidensgrad, vilket innebär att det sanna värdet för populationen med 95% sannolikhet ligger inom det intervall som ges av stickprovets värde +/- felmarginalen. Att använda 95% konfidensgrad motsvarar en signifikansnivå på 5%.

Vad är en felmarginal?

Felmarginalen är ett mått på osäkerheten i en skattning av en parameter. Exempelvis blir felmarginalen vid ett stickprov på 1000 individer, på 5% signifikansnivå, för följande utfall:
20/80: +/- **2,5%**
50/50: +/- **3,1%**

Är det statistiskt säkerställt?

Om en skillnad är större än felmarginalen är skillnaden statistiskt säkerställd. En statistiskt säkerställd skillnad mellan två olika värden innebär att det är en skillnad som troligen inte enbart kan förklaras av slumpen. Det som är säkerställt är således att det finns en skillnad, inte själva storleken.

KORT OM NOVUS

KOMMUNGRUPPSINDELNING

I rapporten redovisas signifikanta skillnader för tre huvudgrupper av kommuner; storstäder och storstadsnära kommuner, större städer och kommuner nära större stad samt mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. Novus använder SKR:s kommungruppsindelning från 2017.

A. STORSTÄDER OCH STORSTADSNÄRA KOMMUNER

- A1. Storstäder - kommuner med minst 200 000 invånare i den största tätorten.
- A2. Pendlingskommun nära storstad - kommuner med minst 40% utpendling till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun.

B. STÖRRE STÄDER OCH KOMMUNER NÄRA STÖRRE STAD

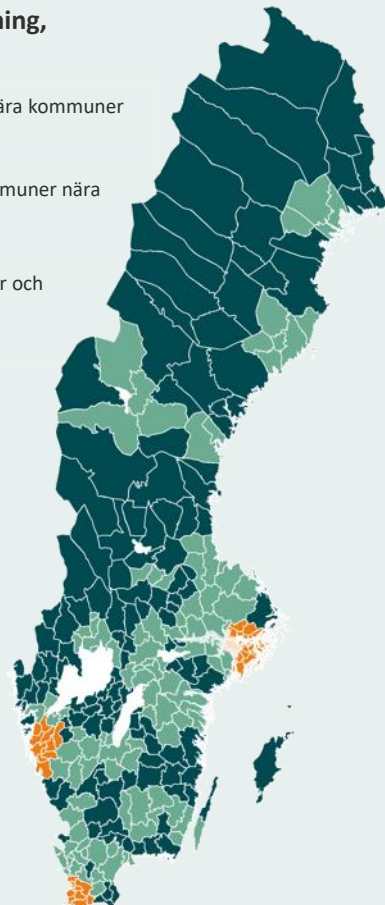
- B3. Större stad - kommuner med minst 50 000 invånare varav minst 40 000 invånare i den största tätorten.
- B4. Pendlingskommun nära större stad - kommuner med minst 40% utpendling till arbete i en större stad.
- B5. Lågpendlingskommun nära större stad - kommuner med mindre än 40% utpendling till arbete i en större stad.

C. MINDRE STÄDER/TÄTORTER OCH LANDSBYGDSKOMMUNER

- C6. Mindre stad/tätort - kommuner med minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare i den största tätorten.
- C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort - kommuner med minst 30% ut- eller inpendling till mindre ort.
- C8. Landsbygdskommun - kommuner med mindre än 15 000 invånare i den största tätorten, lågt pendlingsmönster (mindre än 30%).
- C9. Landsbygdskommun med besöksnäring - landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, det vill säga antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/ hotell/ restaurang i förhållande till invånarantalet.

Kommungruppsindelning, huvudgrupper

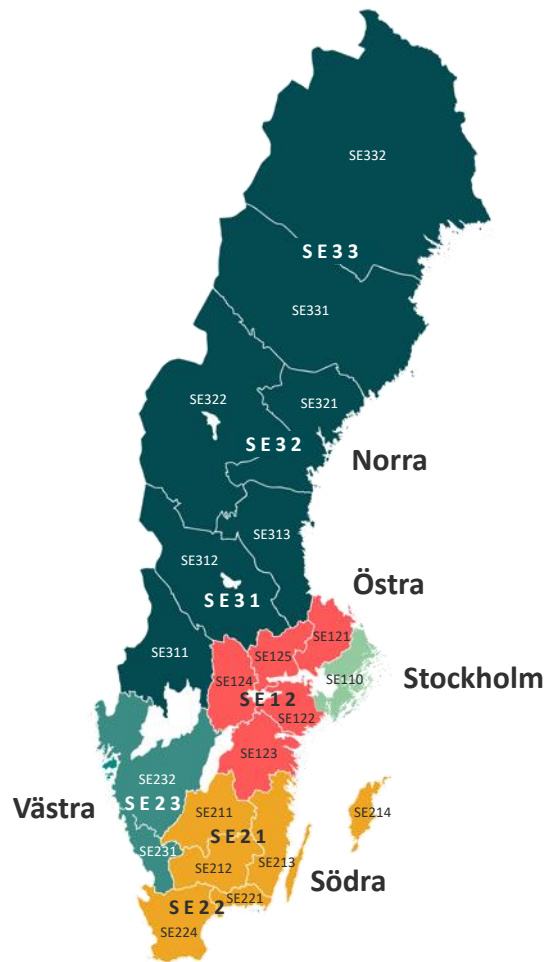
- Storstäder och stadsnära kommuner
- Större städer och kommuner nära större stad
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

NOVUS SVERIGEPANEL : STANDARD FÖR REGIONER

Fr.o.m 1 januari 2023

5 regioner	Andel
Stockholm SE11 Stockholm	23,2%
Östra SE12 Östra Mellansverige	16,7%
Södra SE22 Sydsverige SE21 Småland med öarna	23,2%
Västra SE23 Västsverige	20,0%
Norra SE32 Mellersta Norrland SE33 Övre Norrland SE31 Norra Mellansverige	16,9%

KORT OM NOVUS SVERIGEPANEL

Novus Sverigepanel består av ungefär 50 000 paneldeltagare. Panelen är slumpmässigt rekryterad (man kan inte anmäla sig själv för att tjäna pengar eller för att man vill påverka opinionen) och är riksrepresentativ avseende ålder, kön och region i åldersspannet 18–84 år. Eventuella skevheter i panelstruktur avhjälpas genom att ett riksrepresentativt urval dras från panelen samt av att resultatet viktsas.

Vi vårdar vår panel väl genom så kallad panelmanagement. Det innebär bland annat att vi ser till att man inte kan delta i för många undersökningar under en kort period, inte heller i flera liknande undersökningar. Vi har också ett system för belöningar till panelen.

Fråga gärna efter mer information kring vårt panelmanagement!

Undersökningsgenomförande

Ett urval ur panelen dras. Dessa får en inbjudan till undersökningen via e-post. Inbjudan innehåller information om hur lång tid undersökningen tar att besvara, sista svarsdatum samt en länk som man klickar på för att komma till frågeformuläret. Man kan besvara alla frågor på en gång alternativt göra paus och gå tillbaka till frågeformuläret vid ett senare tillfälle.

När datainsamlingen är klar påbörjas databearbetningen. Därefter produceras tabeller och en rapport sammanställs.

KORT OM KVALITET I WEBBPANELER

Novus Sverigepanel håller hög kvalitet. Vi genomför kontinuerligt kvalitetskontroller och valideringar av både panelen och de svar som paneldeltagarna ger.

I jämförande studier har vi konstaterat att panelmedlemmarna i Novus panel ägnar tillräckligt med tid på sig för att svara på frågor noggrant och att det också finns en logik i svaren (exempel: om man tycker om både glass och choklad, då tycker man också om chokladglass). I andra paneler, bl.a. de som är självrekryterade ser vi inte denna logik i samma utsträckning.

En öppen panel stimulerar även proffstyckare som är ute efter att påverka och/eller respondenter som främst prioriterar belöning. Undersökningsföretagen ska mäta, inte påverka.

Novus panelmedlemmar besvarar i genomsnitt 12 undersökningar per år, vilket är betydligt färre undersökningar än i många andra paneler. Novus använder även karantänsregler så en panelmedlem som lärt sig något i en tidigare undersökning inte sedan får en uppföljande undersökning i samma ämne.

Några viktiga checkpoints när man genomför webbundersökningar i paneler:

- Panelen ska vara slumpmässigt rekryterad för att kunna leverera resultat som är riksrepresentativa
- Undersökningsföretaget ska för varje enskild undersökning bjuda in ett slumpmässigt urval.
- Panelmedlemmarna ska inte få för många undersökningar eller liknande undersökningar.
- Panelen ska skötas med ett bra panelmanagement avseende panelsupport, belöningar, validering av svar osv.
- Tid för fältarbetet (genomförandet av intervjuer) ska alltid redovisas och helst innehålla både vardagar och helgdagar.